

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

REPUBLICA SLOVENIJA

Številka: 012-8/2011/22

Datum: 8/6/2011

Organom po seznamu

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK-B) – OBVESTILO

Spoštovani,

v Uradnem listu RS, št. 43/2011 je objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK-B). Zakon je pričel veljati 4. junija 2011 in prinaša nekaj novosti in pomembnih dodatnih obveznosti za različne subjekte iz javnega sektorja. Neuradno prečiščeno besedilo ZIntPK je dostopno na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije (dalje Komisija); s tem dopisom pa želimo na kratko in v strnjeni obliki opozoriti na nekatere bistvene novosti.

Komisija bo sicer v prihodnjih tednih s sistemskimi pojasnili, ki bodo dostopna na spletnih straneh Komisije, podrobneje razložila vsebino in domet posameznih določb ZIntPK oziroma institutov, ki jih ureja ta zakon. Sistemsko pojasnilo je že sprejeto za področje omejitve poslovanja, sledila pa bodo sistemska oziroma konceptualna pojasnila v zvezi z nezdržljivostjo funkcij, nasprotjem interesov, protikorupcijsko klavzulo in dolžnostjo razkritja ter lobiranjem; po potrebi pa tudi v zvezi z drugimi določbami oziroma instituti, ki jih ureja ZIntPK.

Bistvene novosti, ki jih je prinesla novela ZIntPK-B, so naslednje:

14. člen ZIntPK– protikorupcijska klavzula in pridobivanje podatkov o tihih družbenikih ter povezanih subjektih

Komisija uvodoma opozarja na dolžnost, ki ni nova, a se v praksi slabo izvaja – to je obvezna vključitev protikorupcijske klavzule v vse pogodbe v vrednosti nad 10.000 evrov brez DDV, ki jih sklepajo organi in organizacije javnega sektorja. Novost, ki jo prinaša novela ZIntPK-B, je **možnost sklenitve pogodbe brez protikorupcijske klavzule**, če njena vključitev v pogodbo ni možna ali primerna ali če ji nasprotuje pogodbeni partner iz tujine. Za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule je potrebno pridobiti dovoljenje Komisije.

Zelo pomembna novost oziroma dodatna dolžnost vseh subjektov, ki poslujejo na podlagi Zakona o javnem naročanju, je **pridobitev podatkov o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, vključno z**

udeležbo tihih družbenikov ter pridobitev podatkov o povezanih družbah ponudnika. Ta obveznost velja pri pogodbah v vrednosti nad 10.000 evrov brez DDV.

Podrobneje bo Komisija ureditev v zvezi s protikorupcijsko klavzulo in dolžnostjo razkritja razdelala v sistemskem pojasnilu.

26. člen ZIntPK – nezdržljivost opravljanja funkcije in izjeme

26. člen ZIntPK na novo ureja dolžnost poklicnih funkcionarjev, ki kot dodatno dejavnost opravljajo pedagoško, znanstveno, raziskovalno, umetniško ali kulturno dejavnost, da v 8 delovnih dneh od pričetka opravljanja te dejavnosti o tem pisno obvestijo Komisijo in predložijo dovoljenje delodajalca (če gre za dejavnost, za katero funkcionar takšno dovoljenje potrebuje skladno z veljavnimi predpisi) ter sklenjeno pogodbo. Komisija lahko pod določenimi, v zakonu natančno opredeljenimi pogoji, poklicnemu funkcionarju prepove ali omeji opravljati sicer dovoljeno dodatno dejavnost. Pri tem je treba poudariti, da dolžnost obveščanja Komisije velja v primerih, ko funkcionar opravlja dovoljeno dejavnost, se pravi, ko gre za trajnejše in kontinuirano opravljanje določenega dela za istega naročnika in ne za posamično delo oziroma delo, ki ga funkcionar opravi občasno in vsakič za različen subjekt.

V zvezi s 26. členom ZIntPK je Komisija že sprejela posebno pojasnilo za poklicne funkcionarje v zvezi z opravljanjem dodatne poklicne ali druge dejavnosti in je dostopno na spletnih straneh Komisije. Sledili bosta še sistemski pojasnili glede nezdržljivosti funkcij predvidoma ločeno za poklicne in nepoklicne funkcionarje.

37. - 40. člen in 10. točka 4. člena ZIntPK – nasprotje interesov

Določbe, ki urejajo dolžnost izogibanja nasprotju interesov, se neposredno niso spremenile, zaradi razširitve pojma uradne osebe v definicijski določbi 4. člena pa se je ***bistveno razširil krog posameznikov, ki jih zavezujejo določbe o dolžnem izogibanju nasprotju interesov.*** Uradne osebe, ki morajo biti pozorne na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in morajo storiti vse, da se mu izognejo, so po novem funkcionarji, uradniki na položaju, drugi javni uslužbenci, poslovodne osebe ter člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja. Večina teh kategorij je za potrebe ZIntPK definirana v 4. členu tega zakona.

Opozarjamo še, da se je ***pojem zasebne koristi***, ki je bistveni element nasprotja interesov, ***razširil tudi na nepremoženjsko korist ter osebne stike*** – po novem zasebni interes uradne osebe pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane in za druge fizične ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike. Nasprotje interesov pa ostaja definirano kot okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog.

Komisija pripravlja celovito in konceptualno pojasnilo o nasprotju interesov, kot je urejeno v ZIntPK, in o dolžnostih posameznikov izogibati se temu nasprotju.

41. člen ZIntPK in 33. člen ZIntPK-B – dolžnost prijave premoženjskega stanja

Novela ZIntPK-B je določila **dodatni kategoriji zavezancev za poročanje podatkov o premoženjskem stanju Komisiji in s tem tudi zavezancev za nadzor nad premoženjskim stanjem**, in sicer:

- uradnike Državne revizijske komisije (prvič morajo poročati o premoženjskem stanju do 31. avgusta 2011 in pri tem uporabiti elektronski obrazec) in
- državljane Republike Slovenije, ki opravljajo funkcijo v institucijah in drugih organih EU ter drugih mednarodnih institucijah, na katero so bili imenovani ali izvoljeni na podlagi naloge ali predloga Vlade RS oziroma Državnega zbora, če njihova dolžnost prijave premoženjskega stanja ni drugače urejena z akti EU ali mednarodne institucije, za katero opravljajo funkcijo (prvič morajo poročati o premoženjskem stanju najkasneje do 31. januarja 2012 in pri tem uporabiti elektronski obrazec).

Poleg tega novela ZIntPK-B prinaša pomembno dolžnost **za vse zavezance** za prijavo premoženjskega stanja Komisiji, in sicer morajo **vsi – tudi tisti, ki so podatke o premoženjskem stanju Komisiji že sporočili – ponovno prijaviti svoje premoženje, in sicer preko elektronskega obrazca** , ki bo na voljo na spletnih straneh Komisije najkasneje 1. julija 2011. Elektronski obrazec morajo zavezanci izpolniti in poslati Komisiji najkasneje **do 31. januarja 2012** , pri čemer vanj vnesejo premoženjsko stanje na dan oddaje obrazca.

47. člen ZIntPK in 86. člen ZIntPK – načrti integritete

Kar se tiče načrtov integritete, je novela ZIntPK-B **podaljšala rok za izdelavo načrta integritete za eno leto, torej do 5. junija 2012** . Zavezanci za izdelavo načrtov integritete bodo glede na njihovo izpostavljenost tveganjem korupcije razvrščeni v tri različne rizične skupine (najmanj, srednje in najbolj izpostavljeno skupino). Uvrstitev v določeno skupino bodo določili kazalniki, določeni v Smernicah za izdelavo načrtov integritete, uvrstitvi v določeno skupino pa bo sledila tudi določena stopnja zahtevnosti vsebine načrta integritete. Poleg zavezancev za izdelavo načrtov integritete, določenih v zakonu, bo morala izdelati načrt integritete tudi institucija, za katero bo Komisija ugotovila, da je izvajanje njene dejavnosti v javnem interesu in da je zaradi razpolaganja z javnim premoženjem izrazito izpostavljena tveganjem za korupcijo ali drugim oblikam protipravnega ravnanja. Takšni instituciji bo Komisija lahko s sklepom naložila, da v sodelovanju z njo izdela, uresničuje in dopolnjuje načrt integritete.

Komisija bo o novostih in obveznostih v zvezi z načrti integritete zavezance ažurno obveščala preko svoje spletne strani.

56. - 58. člen ZIntPK – lobiranje

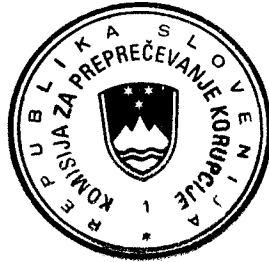
Na področju lobiranja je sprememba ZIntPK uvedla tri pomembne novosti. Po novem je jasno določeno, da so **interesne organizacije, za katere se lobira, lahko le subjekti zasebnega prava** , kar ustrezno odraža naravo lobiranja, ki predstavlja vplivanje zasebnega sektorja na delovanje javnega sektorja. Nadalje spremenjena zakonska ureditev uvaja **kategorijo neregistriranih lobistov** , se pravi posameznikov, ki lahko lobirajo za svojo organizacijo, čeprav niso vpisani v register lobistov. Brez registracije lahko za določeno interesno organizacijo lobira oseba, ki je zaposlena v tej organizaciji oziroma ki je zakoniti zastopnik ali izvoljeni predstavnik te organizacije. Pri tem je treba posebej poudariti, da **morajo lobiranci Komisiji dosledno prijavljati tako stike z registriranimi lobisti, kakor tudi stike z neregistriranimi lobisti** . Tretja novost je izjema, določena v novem 56.a členu ZIntPK, po katerem **delovanje posameznikov, neformalnih skupin ali interesnih organizacij, ki na organe javnega sektorja vplivajo na področju, ki se neposredno**

nanaša na sistemska vprašanja krepitve pravne države, demokracije ter varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ni lobiranje.

Podrobneje bo Komisija novo ureditev lobiranja predstavila v sistemskem pojasnilu.

Vljudno prosimo, da z zakonskimi spremembami seznanite posameznike v vaši instituciji, za katere so te spremembe in ZIntPK kot tak pomembne in obvezujoče.

Hvala in lepo pozdravljeni,

Goran Klemenčič
PRESEDNIK

Poslano:

Na elektronske naslove glavnih pisarn oziroma info-naslove:

- Urad predsednika republike
- Državni zbor Republike Slovenije
- Državni svet Republike Slovenije
- Ustavno sodišče Republike Slovenije
- Vlada Republike Slovenije
- Ministrstva in organi v sestavi
- Vladne službe
- Upravne enote
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije in sodišča
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije in tožilstva
- Državno pravobranilstvo
- Računsko sodišče Republike Slovenije
- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije
- Državna revizijska komisija Republike Slovenije
- Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije
- Občine
- Združenje občin Slovenije
- Skupnost občin Slovenije